

PÍSECKÝ SVĚT

www.piseckysvet.cz

22 / 2023

17. – 30. listopadu

ZDARMA každé dva týdny 6000 výtisků na více než 100 místech v Písku, Protivíně, Čimelicích, Miroticích aj...

AKTUÁLNĚ: Jak je to s daní z nemovitostí? Smrkovičtí (vedle skládky a ZEVO) zaplatí jako v lázních...

POZVÁNKY: Antonín Panenka v Písku

KOMENTÁŘ: Píseckým zastupitelům na názoru občanů evidentně nezáleží...

PUBLICISTIKA: Rostla Homola – Carlos

ŠKOLSTVÍ: Godi Keller – Na co je nám škola? A k čemu by být měla?

PÍSECKÝ SVĚT = účinná barevná inzerce v regionu PÍSKU, PROTIVÍNA A ČIMELIC. VYNIKNETE mezi čtivými články a podpoříte občanskou společnost! Tel. 607 777 993 (SMS – ozveme se obratem), inzerce@piseckysvet.cz

Tyto noviny vydává neziskový spolek Písecký svět.

Filozofie Píseckého světa je otevřenost a přístupnost každému občanovi, proto časopis chceme i nadále poskytovat zdarma všem zájemcům – procenta pro prodejce a distributory by nás v případě prodeje ostatně stejně zlikvidovala...

Nepobíráme dotace a nejsme spojeni s politickými zájmy. Redakce Píseckého světa připravuje časopis po svém hlavním zaměstnání, není to náš byznys, ale především srdeční záležitost. Ale papír, tisk, grafika, doprava, distribuce... je čím dál dražší.

Chceme dávat prostor k vyjádření názorů občanů, už mnoho let podporujeme MÍSTNÍ neziskové, kulturní, sportovní, sociální a charitativní projekty, školy a ekologickou osvětu. Uvítáme nové partnery, přispěvatele, autory, spolupracovníky a patry.

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový či jako měsíční příkaz – můžete zaslat na účet č. 78 31 003 001 / 5500

(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B., každý dárcem může od redakce získat potvrzení o daru pro neziskovou organizaci pro daňové přiznání.)

VELMI DĚKUJEME všem, kteří Písecký svět podpořili, nebo dokonce podporují pravidelně – podporujete tím občanskou společnost a rozmanitost na Písecku.

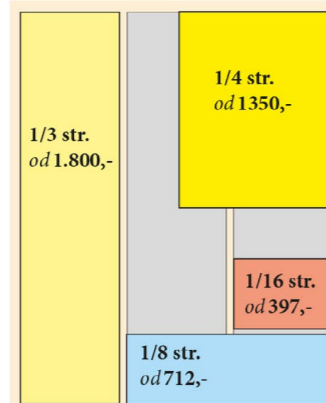
PÍSECKÝ SVĚT – otevřená cesta k občanům Písecka

- celobarevný regionální kulturně-politicko-společenský čtrnáctideník s pestrým obsahem
- vychází každý druhý čtvrtek, náklad 6.000 ks, okamžitě distribuován ZDARMA na více než 100 míst
- distribuce v Písku a v regionu Písecka od Čimelic a Mirotic po Protivín, Záhoří, Putim
- v elektronické podobě volně dostupný a archivován on-line na www.piseckysvet.cz
- CENY JSOU KONEČNÉ, v Kč, nejsme plátcí DPH.

TIŠTĚNÁ INZERCE – základní ceny + rozměry (2023)

(vždy šířka x výška v centimetrech; základní sazba je třísloupcová, šířka sloupce 6,5 cm)

- **200-300,- řádkový inzerát v rámečku**
- **650,- 1/16 strany** = 6,5 x 4,7 cm („vizitka“) nebo 13,5 x 2 cm (banner přes dva sloupce)
- **1200,- 1/8 strany** = 6,5 x 10 cm nebo 10 x 6,5 cm nebo 13,5 x 4,2 cm
- **2050,- čtvrtstrana** na šířku nebo na výšku = 13,5 x 9,7 cm nebo 10 x 13 cm
- **2700,- třetina** = 6,5 x 26,5 cm (celý 1 sloupec) nebo 20,4 x 8,5 cm (celý podval)
- **3800,- půlstrana** na šířku n. na výšku = 20,4 x 13 cm nebo 10 x 26,5 cm n. 13,5 x 20 cm
- **6900,- celá strana** = 20,4 x 26,5 cm
- **za současné sdílení na webu, FB a twitteru: 600,-**

Dle dohody: jiné rozměry inzerátů, PR články a rozhovory

Grafické zpracování inzerce (návrh + dvojitá korektura): dle náročnosti 300 – 1500,- Kč.

SLEVY: opakování 3x – sleva 10%; opakování 5x – sleva 15% – pro dlouhodobé inzerenty individuální slevy.

Neziskovým organizacím a školám poskytujeme 50 % slevu, příp. dle smlouvy

PŘÍPLATKY: titulní strana: +200%; zadní strana: +100%; str. 2: +50%; str. 4 a 5: +25%

INZERCE NA WEBU

- v rámci celoroční spolupráce je propagace na www.piseckysvet.cz ZDARMA dle dohody.
- KOMERČNÍ ČLÁNEK: 600,- / jednorázové publikování

inzerce@piseckysvet.cz, tel. 607 777 993 (i SMS, ozve se Vám obratem)

PÍŠTE NÁM své názory!

RÁDI přijímáme dopisy, náměty, polemiky i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: redakce@piseckysvet.cz, nebo se domluvte na předání písemné verze na tel. 607 777 993.

PÍSECKÝ SVĚT vychází v nákladu 6000 kusů a je distribuován ZDARMA.

DALŠÍ ČÍSLO vyjde ve čtvrtek 30. listopadu. Uzávěrka inzerce vždy v pondělí před vydáním.

Časopis si můžete pravidelně vyzvednout na více než 100 místech – seznam těch hlavních:

- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Sladovna Písek, Velké nám. 113/1
- Prácheňské muzeum
- Kulturní dům Písek, nábr. 1. máje 1605
- TRAFIKY a cukrárny v centru města
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul. 431/28
- Plavecký bazén, Ostrovní 2257/1
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Natural, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. a Janáčkova ul.
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Ráj sýrů Drlíčov, Pekařství U Slona
- Pekárna Pekar, Pekárna Bernartice – Racek
- Samoobsluha COOP, POGRR, PRAMEN, SPAR
- Tenisová hala – Výstaviště
- ČÍŽOVÁ – samoobsluha a Hostinec U Štálíchů,
- ZLIVICE – pekárna; ZÁHOŘÍ – samoobsluha
- ČIMELICE – prodejna Jednota (Coop)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket Pramen, FLOP
- Městské kulturní středisko Protivín
- PUTIM – obecní úřad, vlakové nádraží ČD

PÍSECKÝ SVĚT

Číslo 22/2023, redakční uzávěrka: 15. 11. 2023

Evidenční číslo MK ČR E: 211 63

ISSN 2464-7519

Vydává Občanské sdružení Písecký svět, z.s., IČ: 22827765, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.

Web: www.piseckysvet.cz

e-mail redakce@piseckysvet.cz. Bankovní účet pro dary: 78 31 003 001/5500 (Raiffeisenbank)

REDAKCE: Mgr. Zdenka Jelenová (tištěné noviny), e-mail: jelenova@piseckysvet.cz

Ing. arch. Martin Zborník (webové stránky), e-mail: zbornik@piseckysvet.cz

Telefon do redakce a inzerce: 607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (není-li výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři.

Přetiskování obsahu POVOLENO, ALE POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2023

SVATÝ MARTIN NA BÍLÉM KONI se svou družinou přešel přes Kamenný most v pravé poledne v neděli po sv. Martinu. Přivítaly jej stovky Písečáků. Svatomartinskou neděli tradičně pořádá spolek Přátelé Kamenného mostu Písek, založený v roce 2012. Program zpestřily vystoupení dětí z T-Dance a Z.I.P. a Šermířská a divadelní společnost Rival Písek, jejímž vedoucím je představitel sv. Martina Richard Pokorný. Nechyběly prodejní stánky a ukázky řemesel, historický kolotoč, projížďky na koních ze Stáji Štětice a nabídka jídla i svatomartinského vína. **ZDENKA JELENOVÁ**

100. NAROZENINY oslavila Písečanka Božena Jilečková. Starosta Michal Čapek jí předal kytici a dárkový koš a popřál hodně zdraví i vydařenou oslavu s rodinou. Paní Jilečková dlouhá léta pracovala v prodejní PPP, dnes jí radost dělají dvě vnučky, pravnučka a tři pravnuci. Ráda čte časopisy, luští osmisměrky, hraje karty. „Stále čte bez brýlí, což je obdivuhodné. Černý Petr a Člověče, nezlob se jí jdou skvěle, každého porazí,“ poznamenala Iveta Veselá, sociální pracovnice Domova pro seniory Diakonie Českobratrské církve evangelické, kde paní Jilečková pobývá. **-MÚ-**

NA OSLAVU 105. VÝROČÍ vzniku republiky se, v návaznosti na pietní setkání u památníku legionářů na Mírovém náměstí, konal v Husově sboru v Písku slavnostní koncert z děl Leoše Janáčka, Antonína Dvořáka, Bohuslava Martinů a Ervína Schulhoffa v podání profesionálních hudebníků volného sdružení Classicon XX., který sklídlil u početného obecenstva velký úspěch. Akce se uskutečnila ve spolupráci s 1. Etalon z.s., pod záštitou poslankyně EP Radky Maxové, senátora Tomáše Fialy a starosty Michala Čapka. **Eliška Wdowyczynová, Jaroslav Pospíšil**

Muzikálový Bylinkový čaj Husovky

Ve dnech 7. a 8. listopadu se v Divadle Pod čarou představil muzikálový soubor při ZŠ Jana Husa Písek s novou autorskou muzikálovou pohádkou „Bylinkový čaj“ z pera ostříleného matadora, učitele Ladislava Horníka.

Při čtyřech odehraných vystoupeních pro školy a školky a jednom večerním představení pro ve-

řejnost předvedl velmi omlazený soubor v novém složení opět skvělý, svěží a zábavný výkon.

„Secvičení prakticky nového souboru dalo za brat. I naše doprovodná živá kapela z řad našich pedagogů a žáků si v průběhu představení vůbec nestihne vydechnout. V průběhu představení totiž musí odehrát neuvěřitelných 17 muzikálových au-

Za 10 let zmizela polovina...

Vážení čtenáři, přátelé, podporovatelé, přispěvatelé – víte co, já teď víceméně opíšu pár slov z protější strany, aby si toho všimli i méně pozorní:-). Tyto noviny vydává neziskový spolek Písecký svět. Naší filozofií je otevřenost a přístupnost každému občanovi – a zviditelňování všech dobrých místních, především neziskových projektů. Proto časopis rozdáváme zdarma. No, ono to totiž vlastně už dnes ani jinak nejde, protože procenta pro prodejce a distributory by nás v případě prodeje stejně zlikvidovala...

Kdysi na začátku tohoto projektu byla snaha propojit neziskovky a všechny možné „lidí dobré vůle“ v Písku, aktivní nadšence a v dobrém slova smyslu bláznů, kteří se o něco smysluplného snaží. Dařilo se nám tehdy pořádat i různá diskusní setkání neziskovek, besedy s místními politiky a podobně. Dali jsme do toho za ta léta spoustu energie, času i peněz.

A snažili jsme se také o regionální žurnalistiku. Podle dat Lenky Waschkové Císařové (z Masarykovy univerzity v Brně) ještě v roce 2009 vycházelo v Česku 60 regionálních novin. V roce 2020 jich zbylo méně než tři desítky. Za 10 let zmizela více než polovina... Dnes vlastní více než 90% všech médií u nás několik málo oligarchů, kteří je nekupovali kvůli podpoře kvalitní novinářiny a informovanosti občanů, ani jim příliš nejde o zisk, ale nejvíce o mocenský vliv a ovlivňování veřejného mínění.

My nepobíráme dotace a nemáme ani politické zájmy. Redakce připravuje časopis po své hlavní práci, není to náš byznys. Leč papír, tisk, grafika, doprava, distribuce... je čím dál dražší. Takže budeme ještě pár dní počítat, zvažovat své možnosti a oslovovat potenciální partnery, a pak se rozhodneme, jestli bude Písecký svět existovat ještě po Novém roce 2024. Díky za veškerou podporu, pomoc či nápady!

Za všechny spolupracovníky vás zdraví ZDENKA JELENOVÁ

torských písní z pera mého syna Michala Horníka,“ vysvětluje autor Láda Horník.

Kostýmy, choreografie, živá hudba, a hlavně výkony všech účinkujících jsou neuvěřitelné. Kdo má chuť zhlédnout tento školní muzikál, má možnost v reprízách naplánovaných pro školy v úterý 21. a středu 22. 11. od 9:00 a 11:00, nebo na večerním představení 22. 11. od 18:00 v Divadle Pod čarou. Všichni jste srdečně zváni.

Text a foto MARTIN ZBORNÍK

Jak je to s daní z nemovitostí? Smrkovičtí budou (vedle ZEVO) platit jako v lázních...

Tento článek jsem se rozhodla napsat proto, abych přiblížila, jak to s tou „daní z nemovitostí“ je a bude. A jaké nám stát a následně město Písek připravily do nového roku překvapení v podobě zvýšení daně z nemovitostí.

Ze strany města je v tisku poukazováno stále na to, jak je to v jiných městech a jaké tam mají vyšší daně a místní koeficienty atd. Občanům se nevyvětlí, jaké jsou důvody zvýšení koeficientu městem Písek na 1,4, což představuje celkové zvýšení vypočtené daně o 40 %. Stát zvýšil sazbu daně v průměru o 80 % a tento výnos zůstane obcím. Tak se nabízí otázka, jestli je nutné zvyšovat daň občanům Písku 2x. Co dodat – „když už, tak už.“

Daň z nemovitostí je dost složitá daň, na každý druh pozemku či stavby je různá sazba a různé koeficienty, proto jsem se rozhodla pro pochopení uvést příklad na 100metrovém bytě.

Daň z nemovitostí pro bydlení a stavby jejich příslušenství se stanovuje ze dvou koeficientů:

- podle počtu obyvatel (např. 25000 až 50000 obyvatel je stanoven zákonem na 2,5) a město si tento koeficient může o 1 kategorii zvýšit, nebo o 3 kategorie snížit. Tak k tomu přistupují např. ve velkých městech, kde mají koeficient 5 a občanům v okrajových částech ho sníží např. na 2.

- místní koeficient, který je stanoven místní závaznou vyhláškou a ten je v současnosti v Písku 1 a od roku 2024 bude 1,4. Tento návrh byl bohužel schválen zastupitelstvem – je to nejjednodušší a nejsnazší způsob, jak od obyvatel získat peníze.

Písek již v roce 1993 při vzniku této daně využil možnosti a zvýšil o 1 kategorii koeficient podle počtu obyvatel, který je stanoven zákonem.

Takže nyní máme v Písku koeficient 3,5 (pro představu: koeficient ve výši 3,5 mají Karlovy Vary jako lázeňské město).

Strakonice koeficient podle počtu obyvatel (do 50 tis.) nikdy nezvyšovaly a ponechaly na 2,5 a k tomu mají od roku 2021 místní koeficient ve výši 2. Do roku 2021 měli místní koeficient 1.

Strakonice do roku 2020 za 1m² bytu: základní sazba 2,- Kč - x koeficient 2,5 = 5,- Kč/m² od roku 2021 za 1m² bytu: základní sazba 2,- Kč x koeficient 2,5 = 5,- Kč/m² x 2 (místní koef.) = **10,- Kč/m²**.

Písek od roku 1993 dosud za 1m² bytu základní sazba 2 x koeficient 3,5 = **7,- Kč/m²**.

Příklad: 100m² byt Strakonice

- Rok 1993 – 2020: 500,- Kč (100 m² x výsledná sazba 5,- Kč)

- Rok 2021 dosud: 1000,- Kč (100 m² x výsledná sazba 5,- Kč x místní koeficient 2,- Kč)

- Rok 2024: zvýšení dle zákona státem 1750,- Kč (100 m² x 8,75 Kč x místní koeficient 2,- Kč). Místní koeficient nebude zvýšen, celkem 1750,-.

Příklad: 100m² byt Písek

- Rok 1993 – dosud: 700,- Kč (100 m² x výsledná sazba 7,- Kč)

- Rok 2024: 1715,- Kč zvýšení dle zákona státem (100 m² x výsledná sazba daně 12,25 Kč x místní koeficient 1,4), místní koeficient, který

odsouhlasili zastupitelé, se zvyšuje na 1,4 = výsledná daň 1715,- Kč.

Od roku 2024 tak budeme na stejné úrovni jako Strakonice, ale nesmíme zapomenout, že Písek vybíral od občanů od roku 1993 do roku 2023, tedy téměř 30 let, na 100 metrovém bytě o 200,- Kč více. Strakoničtí občané mají navíc MHD zdarma a od roku 2021, kdy navyšovali daň z nemovitostí, jim byly zrušeny poplatky za odpad.

Nejhůře na tom jsou a budou občané přidružených obcí jako Semice, Nový Dvůr, Smrkovice, Purkratice, kteří platí a zaplatí stejně jako za dům v centru Písku. V těchto lokalitách je hodně vedlejších staveb, chlévy, stodoly, mnohdy nevyužitých – a přesto je na těchto příslušenstvích sazba daně jako z obytné plochy v okresním městě. V podobných obcích na stejné úrovni, jako je např. Oldřichov, Dobeš, aj. v těsné blízkosti okresního města, je koeficient podle počtu obyvatel 1 nebo 1,4 a místní koeficient ve výši 1.

Bylo by dobré, kdyby se zastupitelé nad tímto zamysleli a přidruženým obcím, které spadají pod Písek, snížili koeficient podle počtu obyvatel, nebo i místní koeficient, tu možnost mají, zákon o daní z nemovitých věcí jim to umožňuje (nyní z m² z obytné plochy i ze stodoly, kůlny, chléva platí 7,- Kč, po zvýšení ze zákona od roku 2024 by to mělo být cca okolo 12,- Kč a po zvýšení koeficientu městem Písek od roku 2024 cca 17,- Kč). Takže Smrkovice, které jsou zatíženy skládkou, recyklační linkou na skládce, teplárnou, případně ZEVO, mají daň jako v lázeňském městě. No není to postavené na hlavu?

BLANKA SMÍŠKOVÁ

INZERCE

Divadelní ochotníci z Dobeve vás srdečně zvou na nové představení

Líný Kuba, holé neštěstí

Kdy: pátek 17. listopadu
Kde: Skalská Hospůdka
V kolik: 17:00
Vstupné: dobrovolné

Každý, kdo někdy narazil na opravdového lenocha, ví jaké to může být neštěstí. Ovšem když se vám připlete do cesty líný Kuba z naší pohádky, tak to není jen tak obyčejné neštěstí, ale přímo holé neštěstí až katastrofa. Aby příběh v této pohádce nedoveal Kuba svou leností ke špatnému konci, tak jeho průsvitným budou muset čelit loupežníci, hasťman, trpaslík, čarodějnice a dokonce i kouzelná babička. Ovšem Kubu bude muset napravit někdo mnohem mocnější a tajemnější. Chcete vědět kdo? Tak to se budete muset přijít podívat :)

Golden Gate

Vracíme penězům hodnotu

Ochrňte své úspory nákupem fyzického zlata a stříbra

Kontakt pro bližší informace:

Lenka Klečacká, tel.: 777 159 508
e-mail: lenka.klecacka@goldengate.cz
www.lenkaklecacka.cz

Zprávičky z Písku a okolí

Radnice oděná v purpurovém

Budova písecké radnice na Velkém náměstí se ve čtvrtek 16. listopadu zahálí do purpurové barvy. Písek se tak připojil ke Světovému dni předčasně narozených dětí, v jehož předvečer jsou nasvěcovány významné budovy ve městech, kde fungují nemocnice, v nichž se dokáží postarat o předčasně narozené děti. V Písku to jsou lékaři a sestry na neonatologickém oddělení a neonatologické JIP Nemocnice Písek, které letos slaví 70 let od svého vzniku.

Za odpad se v Písku platit víc nebude

Poplatek za odpad se v Písku příští rok zvyšovat nebude, zůstane ve výši 440 korun za osobu. Písek tak bude i nadále patřit k městům, kde lidé za odpad platí nejméně. „Město Písek ročně na odpadové hospodářství vynaloží 28,5 milionu korun, na poplatcích vybere jen necelých 12 milionů. Tento segment tak dotujeme ze zhruba 57 procent,“ řekl místostarosta Josef Soumar. Pokud by město chtělo náklady na odpadové hospodářství plně pokrýt z poplatku, musel by činit 1028 korun na osobu. Občané Písku patří k nejlepším v republice v třídění, využívají hustou síť kontejnerišť, nádob na separovaný odpad i velký počet sběrných dvorů.

Směsného odpadu ročně vyprodukuje jen kolem 144 kg na osobu, na skládku je tedy ročně vyvezeno kolem 4300 tun komunálního odpadu. Poplatek za odpad se v Písku drží na částce 440 Kč od roku 2018, v letech 2015 – 2017 byl 490 korun, předtím 590 korun za osobu. Řada měst letos přistoupila ke zvýšení poplatku, např. v Táboře ze 696 na 960 korun. Tam byla ovšem produkce směsného komunálního odpadu na osobu 237 kg / rok.

Rozhodnou zastupitelé o bazénu?

Speciální jednání Zastupitelstva města Písku, které se uskuteční v pondělí 20. listopadu od 15:00 hodin v kulturním domě, se bude věnovat jedinému bodu: Rozhodnutí o dalším postupu akce „Nový plavecký bazén v Písku“. Materiály naleznete na webu města.

Památná Semická lípa přežila ničivý vítr

Město zachraňuje památný strom Semická lípa, který v říjnu značně poškodil silný vítr. Koruna se ve spodní části odlomila a zřítíla se do ulice. Zhruba 350 až 400 let starý strom tak přišel o tři čtvrtiny své výšky. „Lípu zhodnotili arboristé a hrozilo, že ze stromu zůstane ponechané pouze torzo o celkové výšce dva až dva a půl metru nad zemí,“ řekl koordinátor

městské zeleně Ondřej Kofroň. „Nakonec nebylo nutné přistoupit k zásadnímu sesazení a zbylé větve stačilo jen zakrýt kvůli stabilizaci stromu. Kmen byl v místě odlomení začištěn, bez původně navrhovaného razantního zásahu,“ vysvětlil Kofroň. -MŮ-

INZERCE

ZŠ Svobodná a W Sdružení Vás zvou na

ADVENTNÍ JARMARK

2.12.2023 od 13:00 do 17:00

PROGRAM:

- 13:00 - VYSTOUPENÍ 2. TRÍD
- 14:00 - PĚVECKÝ SBOR CVRČCI
- 15:00 - DUHOVÉ POHÁDKY - OCHOTNICKÝ SOUBOR COPÁNEK
- 16:00 - LEKCE IZRAELSKÝCH TANCŮ

TVOŘIVÉ DÍLNY, OBČERSTVENÍ A ČAJOVNA

AKce je podporována městem Písek

úterý 5. prosince v 16 hodin
Dům kultury Protivín

To nejlepší od Michala...

...a sladká nadílka od Mikuláše

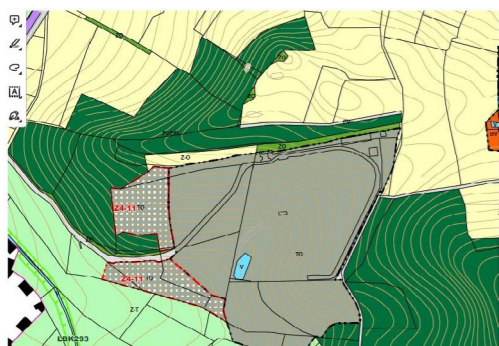
vstupné 150 Kč

Předprodej na www.mujiajak.cz, tel. 734 271 080

Píseckým zastupitelům na názoru občanů nezáleží

Jako příklad vysoké ignorace našich zvolených vůči občanům lze považovat hlasování u bodu změny územního plánu pro navýšení prostoru skládky Vydlaby, rozšíření do krajiny, na úkor zeleně a lesa ještě navíc.

Nebyla jsem u toho, když se skládka ve Smrkovicích zakládala, vzhledem ke skartaci dokumentů lze jen těžko vyhledat základní údaje, jako je vymezení životnosti skládky například. Proti současnému rozšiřování skládky na území obce Smrkovice se jasně vyjádřil osadní výbor, našim zvoleným žijícím převážně v Písku je však vůle obce úplně ukradená. Zmínila jsem historii. Při tvorbě územního plánu se na Vydlabech vymezila lokalita pro skládku. Předpokládám, že někdo vypočetl,

kolik odpadu skládka na vymezeném prostoru pojme a zároveň s tím i kolik let bude tedy provozuschopná. V posledních letech dochází k rozšiřování prostoru skládky do jejího okolí a já pochybuji, že takový byl záměr při jejím zakládání, musel existovat plán, kam s odpadem, až se skládka naplní, pozemky sousedící se skládkou nepatřily společnosti ODPADY s.r.o. Třeba to jednou taky vyjde najevo.

V posledních letech začala společnost vykupovat pozemky kolem skládky, a protože patří společnost městu, jistě byly vedení města známy důvody, proč se tak děje. Oficiálně se ovšem dozvíme pouze: „...Důvodem záměru rozšíření skládky je snaha o řešení budoucí situace naplnění kapacity stávající skládky, a to v návaznosti na stávající těleso skládky...“

Z této všude uváděné informace se nedozvím nic o kapacitě skládky stávající (jako kdy bude zcela plná), ani na rozšiřovaném území, nedozvím se, na kolik dalších let má vlastně sloužit skládkování odpadu na Vydlabech, jaké jsou plány města ohledně skládky. Tím pádem se lze domnívat, že rozšíření skládky není v současné době potřeba.

Rozšíření skládky přichází v době, kdy jsme přesvědčováni, že skládkovat se nebude, že si odpad spálíme. K čemu tedy rozšiřovat skládku? Ani kdybychom odpad nepálili, ale vozili jinam, tento prostor nebude potřeba jako překladiště, jak zaznělo od jednatele společnosti ODPADY. K čemu je tedy potřeba zvětšit prostor skládky hádám tak o další třetinu? Podle zákona o odpadovém hospodářství se má objem odpadu určeného na skládky snížit na 35 % z celkového objemu odpadu. To znamená, že se bude ukládat třetina odpadu, co doposud. K čemu poslouží tak obrovský prostor k rozšíření skládky?

Ať už jsou záměry byznysu na skládce Vydlaby na novém území jakékoliv, k rozšíření kapacity skládky se jasně a jednoznačně vyjádřil za celou obec osadní výbor. **Předseda výboru přednesl při projednávání bodu nesouhlas s rozšiřováním skládky na území obce.** Pomínu-li význam funkce osadních výborů z pohledu zákona, zaznělo stanovisko obyvatel obce, která je skládkou města trvale zatížena. Kdo jiný je víc oprávněn k souhlasu k tak zásadnímu rozhodnutí, než ti, kteří mají skládku v katastru obce?

A jak naši zastupitelé se stanoviskem osadního výboru vyjadřujícím názor obyvatel Smrkovic naložili? Naprosto je to nezajímalo, je jim úplně jedno jak se lidem ve Smrkovicích bude dál žít. Jakoby žádný osadní výbor neexistoval, jeho usnesení nebylo respektováno dvaceti zastupiteli. Pouze tři z přítomných zastupitelů byli proti rozšíření skládky s předpokladem respektu k vůli

osadního výboru. Chcete vědět, komu nezáleží na tom, jak se žije občanům obce Smrkovice?

Hlasování na ZM – PRO: Martin Brož, JUDr. Ing. Michal Čapek, Tomáš Freiberg, Ing. Petr Hladík, Mgr. Ing. Jiří Hořánek, doc. Ing. Martin Hrinko, MUDr. Karel Chytrý, Mgr. Miroslav Janovský, Josef Keclík, JUDr. Josef Knot, Robin Mikušiak, Ing. Tomáš Posekaný, JUDr. Luboš Průša, MUDr. Michal Přibáň, Josef Soumar, Ing. Pavel Švejda, Ing. Arch. Petra Trambová, MUDr. Michal Turek, MUDr. Tomáš Váně, Karel Vodička.

Proti: Bc. Jiří Černý, Ing. Aleš Chalupa, Lukáš Nebes. **Zdržel se:** Martin Lanc.

Nehlasoval: Marek Anděl.

MICHAELA ŠTASTNÁ

Zpívání s Bábinami

Dámský pěvecký sbor Bábiny di Putim si vás dovoluje pozvat na zpívání s Bábinami. Tentokrát se sejdem v Zájezdním hostinci U Jiskrů v Kbelnici. Máme pro Vás připraven mix žánrů písniček, které určitě znáte: folkové pecky, na lidovou notu, písničky V+W a Semaforu.

Sejdeme se ve čtvrtek 23. 11. a začínáme 18 hodin. Nutná je rezervace míst na webu: www.ujiskru.cz. Kuchyně je skvělá a my se na vás těšíme už teď!

BAD COMPANY
STRONGER FOR LIFE

CVIČENÍ PRO DĚTI

10 – 12 DĚTÍ

- ZÁKLADNÍ POHYBOVÉ VZORY
- PRÁCE S VLASTNÍ VÁHOU
- BUDOVNÍ SÍLY A STABILITU
- JÓGOVÁ ABECEDA
- HRÝ
- DECHOVÁ CVIČENÍ

<p>PONDĚLÍ</p> <p>6 – 10 LET 14 – 15 hod.</p> <p>11 – 15 LET 15 – 16 hod.</p>	<p>STŘEDA</p> <p>6 – 10 LET 15 – 16 hod.</p> <p>11 – 15 LET 16 – 17 hod.</p>
--	---

<p>LEKTORKA ŠÁRKA OCMANOVÁ 733 745 473</p>	<p>PROVOZOVATEL TOMÁŠ MARTINEK 605 458 164</p>
---	---

BAD COMPANY
NÁBR. 1. MÁJE 1935, PÍSEK

TIPY Píseckého světa z kalendáře akcí

Písecko je dějištěm mnoha kulturních, společenských a sportovních akcí pro rozličné publikum – celý přehled by se sem nevešel, ale přinášíme vám TIPY, které vybírá redakce Píseckého světa. Pokud chcete některou svou akci v tomto prostoru zviditelnit, obraťte se na nás, pokud možno s předstihem, e-mailem: redakce@piseckysvet.cz.

Antonín Panenka v Písku

Asi by se u nás nenašel fotbalový příznivec, který by neznal jeho jméno. Dlouholetý hráč mužstva Bohemians Praha, Rapidu Vídeň a československý reprezentant, mistr Evropy z roku 1976 a autor proslulé penalty, zvané „vršovický dlouhák“, kterou rozhodl finále se Západním Německem na evropského šampionátu v Jugoslávii ve zmiňovaném roce, oslavil 2. prosince 75. narozeniny. Jak ten čas běží...

V souvislosti s blížícími se oslavami tohoto životního jubilea je populární „Páňa“, jak se mu často přezdívá, zván jako host do různých médií, přesto si ve svém nabitém programu našel čas a přijal nabídku od svých známých, aby přijel na besedu do Písku. Akci pořádá Obecní úřad Dobeš ve spolupráci s píseckou restaurací Ostrov a firmou Holan v pondělí 27. listopadu od 18 hodin.

Před nedávnem byla vydána kniha Panenka, legenda z Dolíčku, kterou si zájemci mohou v restauraci Ostrov zakoupit přímo na místě a nechat si ji podepsat od slavného fotbalisty, stejně jako kartičky, jež budou rovněž k dispozici. Pokud plánujete, že se na besedu vypravíte, už dnes si můžete promyslet dotazy, které na Antonína Panenku vznesete, třeba ohledně výsledků týmu Bo-

hemians Praha 1905 v první lize či české fotbalové reprezentace v kvalifikaci o EURO 2024 a další.

Text a foto: FRANTIŠEK BOŘÁNEK

Prácheňské muzeum: siamská dvojčata, světice a Lipensko

Těsně před začátkem adventu zve muzeum na několik přednášek a jedno literární odpoledne. Přijďte obdivovat ptačí pohledy na Lipensko, poznat osud siamských dvojčat – sester Blažkových – nebo třeba svatě Zdislavy.

Ve čtvrtek 16. listopadu v 16 hodin bude přednáškový sál plný cestovatelských snímků. Představovat Vladislava Hoška pravidelným návštěvníkům určitě není třeba, vždyť nepřijede do Písku poprvé a sál při jeho přednáškách pravidelně praská ve švech. Jako obvykle přiveze novou porci úchvatných záběrů ze Šumavy, tentokrát z oblasti Lipna. Mimo jiné se z ptačí perspektivy proletíme od Vítkova hrádku až po Ostrý. Ve druhé části povídání pozve publikum do hor vzdálenějších a sice do slovinských Julských Alp. Vladislav Hošek pochází ze Čkyně a hory a národní parky v České republice, ale i jinde v Evropě, fotografuje již přes čtyřicet let. Vydal přes 330 pohlednic a desítky knih a kalendářů především z regionu Šumavy.

O světoznámých siamských dvojčatech sestřích Blažkových, které se narodily ve Skrychově u Opařan v roce 1878, pronese 30. listopadu před-

nášku ředitel Milevského muzea Vladimír Šindelář. Děvčata Josefa a Růžena byly srostlé v oblasti pánve. Od útlého dětství jezdily po Evropě a v různých obskurních divadlech, kabaretech a jiných podnikcích vydělávaly velké peníze. Osudový hendikep nezabránil jedné z dvojčat, aby otěhotněla. V roce 1911 se Růžena narodil zdravý chlapec František. Jejich životní pout však skončila během turné po USA v roce 1922, do Československa se vrátila jen urna s popelem obou žen. Je uložena na hřbitově ve Sepekově. Loni to bylo právě 100 let a při té příležitosti vydalo Milevské muzeum knihu, která napravně mnoho tradovaných omylů a mýtů o této pozoruhodné dvojici. Publikace s názvem Navždy spolu s množstvím fotografií bude k dispozici i v našem muzejním obchodě.

Při první adventní neděli, která letos připadá na 26. listopadu, ožije Heydukův památník dal-

STROM SETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště,
tel. 777 571 529, info@strom-setkavani.cz,
www.strom-setkavani.cz.

- **Výuka hry na kytaru a ukulele**
– Jirka Macháček, info@strom-setkavani.cz
- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, dita.machackova@volny.cz
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, www.jogapisek.cz
- **Jarka Olžbutová** – www.uvodnaru.cz
- **Poradna Trager®**, <http://www.trager.cz>,
Alena Klossová, alena.kloss@gmail.com
- **Poradna ájurvédy, ájurjóga**
– Radoslav Nahálka, www.ajurved.cz
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatni a sirupy
Katky Čápkové, kacabacapova@seznam.cz.

Loutkové divadélko Nitka

- **Neděle 19. listopadu: Jak se krejčí upsal čertu, O ustrašeném čertovít** – dvě loutkové pohádky o čertech a chytrém Kašpárkovi
- **Neděle 3. prosince: Čert a Káča** – loutková pohádka o Káče, čertech a chytrém Janičkovi

Začátek vždy ve 14:30, vstupné 50 Kč, rezervovat vstupenky nelze – přijďte včas! LD Nitka Písek, **Bakaláře 43/6, (vedle Charity)**, tel. 605 845 890, www.nitka-pisek.cz.

ším literárním odpolednem. **Hra pro jednoho herce s názvem Zdislava z Lemberka** v podání osvědčené Stanislavy Hoškové z Dobříše představí charismatickou ženu českých dějin sv. Zdislavu, patronku rodin a ochránkyni nemocných. Narodila se patrně v roce 1220 na Moravě a po celý svůj život léčila nemocné, pomáhala chudým a zastávala se opuštěných. Milosrdenství a dobročinnost byly alfou a omegou jejího poměrně krátkého života. Příběh významné české světice shlédnete v jídelně bytu Adolfa Heyduka v Tyršově ulici v Písku 26. 11. v 16 hodin.

V programu je také seminář pro učitele **Dobré otázky (nejen) pro environmentální výchovu, který je však již plně obsazen a zaplněné jsou i termíny pro adventně-vánoční program pro školky a školy, tímto se omlouváme třídám, na které se letos nedostalo.**

VAŠE PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

INZERCE

DOBŘÍ KONTAKT (+420) 605 585 459

MONTEA CZ s.r.o.

TEPELNÁ ČERPADLA, KLIMATIZACE

ELEKTROINSTALACE

MONTEA CZ s.r.o., Čížovská 487, Písek, www.montea.cz, info@montea.cz

Carlos

Jdeme dolů tou hlavní třídou Santa Marie. Vede až molu, kde rybáři prodávají své ryby. Tady se jedí ryby a rýže. Téměř každý den. Je to chudá země. Jen tento malý ostrůvek Sal v Atlantickém oceánu má více než 80 slamů.

A v nich je spousta dětí. Hodně dětí. Věkový průměr na ostrově je pod dvacet let, právě kvůli této drobtině. A jsou umyté, učená, zdravé a... šťastné. Na rozdíl někdy od nás. Některé slamy jsou podporovány samosprávou, některé ne. Těmto pak něco přidávají turisté, když sem náhodou zavítají. Něco málo z našeho nadbytku jsme jim dali do misek, paní učitelka to pak spravedlivě rozděljuje. A nakoukli jsme do třídy. Zrovna měli oběd – kousek ryby a rýži. Nemají elektřinu, ani ve škole, ani doma. Svítí si svíčkou a myslím, že její svit dostatečně ozáří celé to malé obydlí. Ráno si vezmou školní uniformu a jdou do školy, vrátí se před polednem, než začne největší horko, a když teplota zase klesne, vrací se do školy. Prožijí život na pustém ostrově, který produkuje jen kamennou dřívá a sůl a dobrou imunitu jejich obyvatel. Všechno ostatní dováží. A něco málo si vypěstují.

Kapverdáné žijí z turismu. Jsou to potomci bývalých portugalských otrokářů a afrických otroků. Jsou jiní než ostatní Afričané. Jsou krásně snědí, ale mají evropské rysy. Pro mě jsou to snědí Evropané. Většinou jsou křesťané. Jsou laskaví a milí. Pracují v turistických resortech, některé jsou zahradníci či dopravci, jiní pracují ve správě, někteří u policie a ochranek... ve vězení měli v době mého pobytu asi 6 lidí... Míjíme obchůdky... když najednou za sebou slyšíme: „Hello, Murdeira Village,“ – usmívá se na nás vysoký snědý kluk. A dává se s námi do rozhovoru. „Jak se vám daří? Znáš vás z resortu. Děláš tam u security.“ Aha... „Ty jsi místní?“ – „Ano. Tady v Santa Marii jsem se narodil. Ukážu vám to tady...“ Vrací se a jde s námi. A odpovídá se. „Můj táta je rybář. Celý život chytá ryby a tady na mole je prodává. Máma vyrábí dárkové předměty a prodává to na tržišti. Já mám dvě děti, ale svatba ještě nebyla. Je to drahá záležitost.“ Aha... „Tady,“ a ukáže na obchůdek, „prodává jedna žena z Česka.“ – „Jakou má pověst?“ – „Velmi dobrou, lidi ji mají rádi. Je tady s dcerou. A tady se jde k tomu známému molu. A tady když půjdeme dál je škola, kde jsem studoval. Tady jsem se učil anglicky.“ – „Poděkuj učitelce, jde ti to líp, než mě...“ „A tady ta budova je sirotčinec. Nahoře děti spí a dole mají školu. Děti bez mámy a bez tát.“ – „Jo, rozumím – co je sirotčinec.“ – „Moje máma prodává dárkové předměty a část z utržených peněz – eskudos, jde právě na sirotčinec.“ – „Máme rádi místní lidi...“ pomyslí si. – „Ještě vám ukážu, kde máma prodává.“

A odbočili jsme z hlavní ulice do něčeho podobného, jako je u nás vietnamská tržnice – spleť uliček a vystaveného zboží. Tady byl klid a téměř nikdo tu nebyl. Jen vystavené zboží. Přišli jsme

k jednomu stánku. Carlos vzal odněkud tři řetízky na krk z navlečených korálků a uprostřed něco jako miniaturní krunýř želvy, nebo kávové zrno. Nevím. A postupně nám to všem dává na krk. Byli jsme trochu překvapeni. To se přece jen tak nedává. Nic není zadarmo... „Pokud byste chtěli podpořit sirotčinec můžete si něco vybrat...?“ Aha... A mi známí, že rádi, že stejně chtěli koupit nějaké dárky pro rodinu, a pokud to ještě podpoří místní a navíc sirotčinec, tak to dává smysl. Já jsem trochu znejistěl... Vybírali oni... Vybíral jsem i já... Sátek pro dceru... Toto dřevěné propojení dvou lidí, držících se za ruce a vytvářející osmičku, jako věčný vztah... To je pěkné a má to nápad... Kolik to stojí? „Podobně jako jinde na krámcích,“ řekl mi známí. Aha... Já jsem tolik peněz s sebou neměl, a ještě jsem si chtěl něco nechat pro strýčka Příhodu. Tak jsem vybrané předměty zase vracel s tím, že tolik teď nemohu zaplatit... Poděkoval jsem a vrátil zpátky na místo. – „Počkej,“ řekl mi. A představte si, slevil mi téměř o čtvrtinu! Ale já nemám ani tolik... No problem... No stres... Tomorrow. Jako, že ti to můžu zaplatit až zítra? Yes. No stres.

Zaplatil jsem jen asi pětinu ceny, mí přátelé taky nějakou část, rozloučili jsme se, že se zítra ve 14:45 uvidíme a srovnáme to. To je vstřícné gesto. Odcházel jsem s dárky v batohu a s trochu divným pocitem – na tu jednu z nejhezčích pláží... Kdo to je? Je místní? Pak je všechno v pořádku. Nebo přijel z Afriky, většinou ze Senegalu a není ten, za koho se vydává? Ale věřil nám... nejen, že slevil, ale vzal si zlomek ceny a věřil, že se zítra uvidíme... Nemuseli jsme se vrátit vůbec... Byla tam důvěra. Nebo je to hra? A s tímto otazníkem jsme se vrátili a usnuli. Druhý den odpoledne jsme znovu jeli do Santa Marie. Stál na zastávce a usmíval se. Hello, Murdeira Village a přistoupil k nám. Dali jsme mu peníze a on řekl jen jedno důležité slovo: „Correct.“ V pořádku. Podali jsme si ruce, rozloučili se – a šli na tu jednu z nejhezčích pláží...

A šli na nedalo... Ráno jsem zašel za šéfem ochranky našeho resortu. „Anizio, znáš Carllose?“ – „Neznám.“ – „Neznáš? Měl by pracovat pod tebou, tady v resortu.“ – „Nepracuje.“ – „Říkal, že bydlí v Santa Marii?“ – „V Santa Marii od nás nikdo nebydlí.“ Aha... To byl ještě větší brouk... Děkuji. Když jsem se vracel z večere zastavil jsem se u mohutného černoča s nápisem „security“ na uniformě, který pravidelně sedí na zidce plotu u našich apartmánů. Vždycky se pozdravíme. On se zeptá, jestli je všechno v pořádku a já mu pokývnu, poděkují za ochranu a popřeji dobrou službu. Ale dneska se ho ptám, jestli zná Carllose. „Kolegu?“ – „Neznám.“ – „Bydlí v Santa Marii.“ – „Od nás tam nikdo nebydlí.“ A začíná mi to pomalu zapadat... „No, já jsem potkal „kolegu“ Carllose v Santa Marii, že tady zabezpečuje ochranu...“ „Já znám, kdo je Carlos, on se tak ale nejmenej! Je ze Senegalu!“ – „Takže je lhář? Liar.“ – „Yes.“

A ještě jsem to neměl všechno, ale něco už svítalo. Jak nás mohl poznat, že jsme s Murdeira Village. No jo! Vždyť máme na ruce náramek z hotelu na polopenzi. A na tom je všechno. Takže

z resortu nás nezná, u bezpečnostní služby nepracuje, místní není, v Santa Marii se nenarodil, táta možná rybář bude, ale úplně někde jinde a na molu ryby neprodává, mámu jsme vlastně na tržnici vůbec neviděli, takže ji tu možná ani nemá a bude někde s tátou a dalšími sourozenci v Senegalu. Je vyšší než ostatní domorodci. Jestli utržené peníze půjdou na místní sirotčinec, o tom pochybuji, ale nevím. A navíc domorodci nesmlouvají, ti mají pevně stanovené ceny. Natahují ceny, smlouvají a pak zlevňují – ti cizí. Zřejmě si všechno vymyslel a my jsme mu to snědli i s tátovým navijákem. Liar, Liar, Liar – Lhář, lhář, lhář. Jak já je nesnáším. Kdyby to řekl po pravdě, tak bych u něj i nakoupil. Trochu možná rozumím, v jaké situaci asi je a jaké je to pokušení, když přijde bílý cizinec. Možná to mají někteří hluboce v sobě, někteří se to musí učit. Všichni to tam asi nějak dělají, možná je to pro ně jako sport, hra, soutěž, kdo z koho. A pak doma se pyšní se svou kořistí. A dostanou pochvalu. A jsou na to hrdí. A příště budou ještě lepší. A mladší sourozenci by jednou chtěli být jako jejich starší brácha. Tak se to učí taky. Ale doma přece nelžou? Musí přece rozlišovat. Tady před mámou a tátou se lhát nesmí a tady jsou pohádky Tisíce a jedné noci bez omezení... Neomlouvám je. Lež je vždycky lži a zůstane lži.

A to je jeden „Carlos“, jehož pravé senegalské jméno ani neznám. Kolik je v Santa Marii takových „Carlosů“ ze Senegalu? Když jdete večer už potmě na autobus, všude na rozích ulic svítí bílé oči. A kolik jich je na všech deseti kapverdských ostrovech? A to je úplně nic uprostřed vln obrovského Atlantiku. Kolik jich je v Senegalu, v celé Africe? Kolik jich je na všech kontinentech a po celé zemi? A to je tento náctiletý tmavý „Carlos“ proti bílým a jinak zbarveným „Carlosům“ velmi malá, téměř nevinná rybička. No, kdyby se spojili „Carlosové“ všech zemí světa, bude jich – těch malých rybiček, středních i těch velryb – asi plný oceán, plná země. A tak si říkám, uprostřed jakéhoto světa my vlastně žijeme. Jak vysoká je ta věž jako lež? A platí, že lež má krátké nohy? Platí! A platí, že i každá věž stavěná na lži padne? Platí! Je to otázka času. Není to vždy otázka lidské spravedlnosti. Ale té Boží určitě. A platí i to, že kdo jinému jámu kopá, sám do ní nakonec spadne. Platí! Apoštol Jan to už viděl!

„Hle, přijdu brzo, a už odplata se mnou; odplátím každému podle toho, jak jednal. Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec. Blaze těm, kdo si vyprali roucha (nechali si Boží láskou a milostí proměnit svůj charakter), a tak mají přístup ke stromu života i do bran města. Venku zůstanou nečisti, zaklínači, smilníci, vrahové, modláři – každý, kdo si libuje ve lži.“ (Zj 22:12-15) Je mi vás velice líto, „Carlosové“ celého světa! Ale je tu pořád šance. Dokud žijeme! Protože na obnovené zemi, na kterou se už velice těším, nebude už ani jediný Liar – Lhář. Úžasné místo! A to je výzva i pro mě a pro Tebe :-).

ROŠŤA HOMOLA

Oddělení spirituální péče – Nemocnice Písek

Godi Keller: Na co je nám škola? A k čemu by být měla?

Godi Keller – skvělý vypravěč, pedagog z Norska, navštívil letos v říjnu po několikáté svůj oblíbený Písek. V městské knihovně uskutečnil přednášku spojenou s besedou. Z mnoha jeho zajímavých myšlenek a pestrého vyprávění vybíráme pro ty, kteří se nemohli zúčastnit, aspoň několik ukázek.

Godi Keller má za sebou třicetiletou zkušenost učitele na waldorfské škole a také v pozici docenta na Univerzitě Rudolfa Steimera v Oslo. V současné době vede pedagogické kurzy v Norsku, Slovinsku, Lotyšsku, Maďarsku, Švédsku, Česku a na Islandu a působí v norském státním rozhlasu. Byl u zrodu evropské asociace rodičů waldorfských škol. Zabývá především výchovou v době dospívání, těžce vzdělatelnými dětmi, otázkou autority a rolí rodičů ve škole. Vedle toho všeho je také spisovatelem a skvělým vypravěčem.

(zdroj životopisu: kniha Škola srdce(m))

...Já jsem dost často pracoval s dětmi a s mladými lidmi, kteří zatím v životě neuspěli, kteří se dostali do problémů. A s nimi se vždycky společně snažíme najít odpovědi na úplně základní otázky – Proč žijí? Na co potřebujeme školu? Co je důvodem, abych vůbec do školy chodil? Odpověď není vůbec snadné – schválně si to každý zkuste... Hovořím o tom často v devátých třídách, kde jsou děti postaveny před otázkou, co budou dělat za rok – až skončí základní školu. Často vůbec neví. Odpovídají – no budu prostě pokračovat ve studiu... A já se zeptám: A nemáš nějaké lepší věci na práci? Oni jsou trochu šokováni, protože tahle generace je zvyklá chodit do školy přinejmenším třináct, čtrnáct let... Když jsem byl já malý, tak u nás ve Švýcarsku chodily děti do školy většinou jen osm let, a pak už mladí pracovali, nebo dělali řemeslo, hodně se jich vydalo na moře nebo do lesa. Jen asi patnáct procent šlo studovat. Ale dneska je to jinak, dneska jsme zvyklí, že se po škole jde dál do školy... I když to není pro každého nejvhodnější.

V téhle souvislosti, s výběrem dalšího zaměření, bych chtěl zmínit waldorfská lycea, která získávají v posledních letech ve světě popularitu – vím, že o něm teď tady v Písku taky mluvíte... Mladí, kteří tam po základní škole pokračují, většinou odpovídají, že si to vybrali, protože jim to „dává smysl“... Zkusme přemýšlet o tom, co to znamená, když něco je, nebo není smysluplné. Nejde tam o to, aby získali nejlepší známky, ale o to, aby dělali něco, co jim dává smysl, co je baví, a v co nejširším spektru. Lycea se snaží připravovat své studenty na budoucí svět, o kterém vůbec nevíme, jaký bude. Protože dneska se všechno mění takovou rychlostí, že to opravdu nemůžeme odhadnout.

Já se třeba sedmáků, osmáků, deváťáků ptám: Co myslíte, potřebujeme chemii? Já neznám moc lidí, kteří se živí chemií... Potřebujeme matiku? Vždyť máme kalkulačku v mobilu... Potřebujeme dějepis? Já jsem studoval dějepis a myslím, že je zajímavý, ale fakt ho potřebujeme? Potřebujeme literaturu? Potřebujeme tělocvik? – To tedy většinou kluci začnou křičet: jó, jó, jó, sport ano!... Já tedy nikdy nesportoval a žiju. A já jim říkám – myslíte-li si, že chodíte do školy proto, že ty všechny předměty potřebujete, tak nemáte pravdu. Oni se vždycky diví – Co je to za divného učitele, když říká, že to, co se učíme, vlastně nepotřebujeme? Ale pak se bavíme o tom, že v našem životě je velké tajemství – a to, že neznáme svou budoucnost. Nevíte, co vás čeká. A právě proto že je dobré znát trochu od všeho – protože čím více toho víte, čím více máte dovedností a znalostí, tím máte větší SVOBODU se rozhodnout. A to je podle mne pravý úkol školy, poskytnout studentům tuhle svobodu, tím, že je připravíme co nejvšestranněji, aby si pak v osmnácti, dvaceti mohli vybrat a věnovat se něčemu do hloubky – a třeba v pětáctici to zase můžete změnit, protože svět se určitě za tu dobu zásadně změní. A víme, co bude důležité?

Představte si, že máte tříletou holčičku. Představujete si její dospívání, celý její budoucí život. Vystuduje hodně drahou školu, zvládně testy, získá všechny certifikáty a skvělou univerzitu, potká úžasného partnera – nejspíš zubaře, ti hodně vydělávají – budou mít dvě děti a skvělý drahý dům, bude mít auto..., další auto... nesmějte se, všichni si přejeme, aby naše děti uspěly. A pak jednoho dne přijde ta holčička ve 40 letech do svého úžasného obýváku, posadí se do extra drahého gauče – a její manžel jí sdělí, že si našel jinou ženu a opustí ji... Nastane životní krize. Nebo se stane něco jiného,

nemoc, neštěstí – něco, co úplně změní život... A když já se dívám na malé děti, tak o tomhle přemýšlím. Jak potom zareagují? A co můžeme dneska, tady, pro ty děti udělat, aby i v takové situaci měly odvahu pokračovat v životě dál, nevzdat to? Vím zcela určitě, že spousta těch věcí, pro které je tolik honíme a káráme, nebude vůbec důležitá. Potřebují široké spektrum dovedností, kreativitu, vůli, možná najdou cestu v umění, vzpomenu si na příběhy z pohádek... Jak toho dosáhneme, aby si věděly rady?? Když je pokud možno nebudeme příliš brzo specializovat a drilovat.

...Podle mých zkušeností dnes hodně studentů, kteří takzvaně vypadli ze systému a mají velké problémy, je často poškozeno počítači. Jsou děti, které jsou zvyklé třeba osm hodin v kuse hrát na počítači. Pak jsou unavení, prázdní. Dostal se třeba ke mně mladý kluk, který mi řekl, že vůbec neví, jak dál, neumí se na sebe už ani podívat do zrcadla, je mu špatně ze sebe sama, neví, jak žít. Nedokáže už skoro vstát od počítače, nemá žádný jiný život. A podobných potkáváme stále víc. To je obrovský problém, závislost na technologiích...

Nebo dvacetiletá dívka, říkejme jí Marie. Přišla a vyprávěla, že měla vždycky výborné známky, všichni ji chválili – a teď vyšla ze školy a najednou pochopila, že neví, co dál. Nikdo ji nenačil, jak má žít. Byla vychována v iluzi, že stačí být hodná, dodržovat pravidla a vše bude v pořádku. Učit se z testu na test a mít dobré známky. Holčička, která vždy vše dělala správně – a najednou Marie neví, jak dál. Říkala, že má pocit, že přiběhla na nádraží a ujel jí vlak. To bylo strašně – představte si, že je vám dvacet a máte takovýhle pocit. Já si s ní pak dlouho povídal a snažil jsem se jí vysvětlit, že naopak sedí ve vlaku první třídy, protože právě teď pochopila, co jiným trvá dalších dvacet let – že musí sama uchopit svůj život, stát se mistrem svého vlastního života. Je to těžké, ale stojí to za to.

Podobné příběhy mnoho vypovídají o tom, kam se vyvinula dnešní škola. Existují mezinárodní testy PISA, které pravidelně měří a porovnávají výsledky různých škol v různých státech. Srovnají vám, jestli jsou efektivnější školy v Jižní Koreji, nebo v Německu, nebo v České republice. Ale to je přece nesmysl, nevím, proč by se měly srovnávat. Jak? Výsledkem je pouze to, že učitelé děti učí od testu k testu a žijí v iluzi, že dělají to nejlepší možné. Jenže proces učení nespočívá v množství, ale ve kvalitě. A kvalitu přece nemůžeme změřit a porovnávat. Jak chceš změřit, jak moc tě miluju? Jak to otestovat? Ve škole bychom měli chtít, aby se děti propojily se světem, aby se spojily s předměty, které učíme, se životem. Ne je připravovat na testy.

Na besedě zaznamenala a nafotila

ZDENKA JELENOVÁ

Sladovna: První český animovaný film ve virtuální realitě Tmání a Šestý smysl města

Jaké to je žít s depresí? Ve Sladovně je k vidění film ve virtuální realitě Tmání, který pomáhá pochopit a přináší naději. Dílo režiséra Ondřeje Moravce uvedené v r. 2022 na MFF v Benátkách a nominované na Českého lva v kategorii Nejlepší animovaný film nabízí unikátní vhled do mysli člověka s depresí.

Kromě promítání pro veřejnost nabídne Sladovna program pro školy, který spojuje s aktivitami v místním animačním studiu. Otevření prostoru, kde se bude projekt realizovat, proběhlo ve Sladovně ve středu 15. listopadu. Interaktivní 25minutové audiovizuální dílo se ovládá hlasem a pohybem a je autobiografickou zpovědí režiséra. V rámci

několika kapitol a poutavého vyprávění umožňuje alespoň částečně poznat a pochopit, jak může vypadat život s depresí. Ačkoli se jedná o těžký námět, Tmání přináší kromě neobvyklého kulturního zážitku i poselství o naději.

„Program pro školy jsme se snažili pojmut jako osvětu, k tématu přistupujeme citlivě, otevíráme prostor pro sebevyjádření a diskusi, poskytujeme praktické informace týkající se psychohygieny a kontakty, kam se obrátit, když potřebuji pomoc,“ vysvětluje dramaturgyně galerie Klára Mathieu. „Film je určen pro diváky od 13 let, pro školní

skupiny nám pak téma krásně splynulo s naším Animáriem – nabízíme experimentování s různými formami reality pomocí animačních technik, ohledáváme možnosti rozšířené reality a iluze, symboliky i zkušenosti jednotlivce a skupiny,“ dodává hlavní lektorka Gabriela Sokolová Loskotová. Aktuální termíny, kdy lze Tmání ve Sladovně zažít, jsou k dispozici na webu galerie, informace pro školy pak tamtéž v příslušné sekci.

Šestý smysl města

V neděli 26. listopadu od 17 hodin uvede Sladovna představení studentů a studentek navazujícího magisterského studia Katedry výchovné dramatiky DAMU Praha s názvem Šestý smysl města. Představení vzniklo v rámci umělecké rezidence ve Sladovně, konkrétně v prostorách výstavy JÁ město. Přijďte na imerzivní procházku našimi sny o městech, našimi městy a pro všechna naše města, ta vnitřní i vnější, první i druhá. Autorská inscenace akčně a zároveň intimně pracuje se konkrétním scénickým prostorem a zároveň nabízí pestrou mozaiku scénických prostředků a postupů napříč divadelními druhy i žánry. Pro diváky od 12 let. Vstupenky jsou k dispozici na webu galerie.

KAROLÍNA VORÁČKOVÁ

Ostrov písecké Naděje oslavil 20 let své činnosti

Začalo to na pravém břehu řeky Otavy v říjnu 2003. Ptáte se co? Otevření střediska Nábřeží. A proto jsme ve středu 1. 11. 2023 oslavili dvacáté narozeniny klubu Ostrov.

V konferenčním sálu písecké knihovny se malovalo na obličej, vyrábělo se v podzimní dílničce. Pro zájemce byly připraveny vědomostní kvízy, hádanky a křížovky. Odevzdáním vyplněného krátkého dotazníku o našem nízkoprahu se děti mohly zařadit do losování o krásné odměny, jako byly knížky, školní pomůcky, společenské hry nebo puzzle.

Na úvod představila moderátorka činnost písecké NADĚJE, připomněla datum založení NZDM Ostrov a předeslala pár historických faktů. Přivítala představitele Města Písku a společně s nimi popřála NZDM Ostrov další léta činnos-

ti. Na správné narozeninové oslavě nechyběl ani dort s hořící fontánkou a dvacítkou. Stoly se prohýbaly pod připraveným bohatým rautem.

Krátce po polední vystoupili Leon a Glórie s tanečním vystoupením a básničkou za velké podpory svých spolužáků z druhé třídy, paní učitelky Jitky Popelkové a paní asistentky Sovie Hladké.

Svým komponovaným představením nás překvapily děti z první třídy spolu se svými školními anděly z deváté třídy ZŠ J. Husa. Ve 14 a v 15h. vystoupil pěvecký sbor Šobrováčků pod taktovkou Kláry Kempferové a Veroniky Kozlíkové. Od 15 – 16h. se představili klienti NZDM Ostrov. Vystoupení byla různorodá. Tanečním se představily Paty, Laura a Linda. Svými jazykohrátkami v němčině, romštině, japonštině, angličtině a samozřejmě v češtině nás provedl Sebík. Parkurové vystoupení s krásnými skoky a triky si připravil Jára. Scénku z pořadu Prostřeno sevcíčili Naty, Eliška, Paty a Sebík. Na klávesy nám přišel několik

skladeb zahrát Tonda a společně zpíval se Selinkou a Eliškou. Přes komplikace na trase Olomouc – Praha – Písek se k nám s téměř dvouhodinovým zpožděním přidal i náš bývalý klient Michal. Program odpoledne uváděla moderátorka Jana Jiříková, která na konci naší oslavy odmoderovala i velmi zajímavý rozhovor s Bc. Michalem Mižigárem na téma „Z Písku do Prahy, za svým snem a jak dál.“ V průběhu celého programu probíhala projekce fotografií z činnosti NZDM Ostrov za uplynulých dvacet let. Oslavu navštívily i děti z novinářského kroužku se svou vedoucí a připravily si na nás záložné otázky při několika svých rozhovorech.

Doufáme, že se oslava všem líbila, děkujeme za podporu přítomným zástupcům města Písku, řediteli plzeňské oblasti NADĚJE, za návštěvu bývalých kolegů NZDM Ostrov, za pomoc dobrovolníkům u malování na obličej, v podzimní dílničce, u občerstvení, kvízů a letáčků. Velké díky patří i dvěma fotografům, kteří nám oslavu uchovali na krásných momentkách, a také Městské knihovně. Děkujeme všem vystupujícím za účast na programu a těšíme se na další spolupráci!

HANA ŠEFRÁNKOVÁ
vedoucí práce s dětmi a mládeží

Jak pomáhat zvířatům, aby to bylo správně – 4. díl: Já, jako instituce

V současnosti jsou pro ochranu a záchranu divokých zvířat zřízeny instituce. Já ovšem pamatuji dobu, kdy se tímto problémem zabývali pouze jednotlivci, kterým ochrana a záchrana ležely na srdci. Já jsem byl jedním z nich...

Profese muzejního zoologa by mohla upřednostňovat dokladování výskytu zvířat prostřednictvím sběru uhynulých jedinců a jejich preparací pro muzejní sbírky. Takže bych mohl s klidným svědomím na pomoc zvířatům a záchranu jejich prostředí kašlat. Ale uvědomil jsem si, že bez zvířat v přírodě přijdu o práci. A tak jsem se, z čistě sebeckých důvodů, rozhodl zvířatům pomáhat.

V minulém režimu se této činnosti kromě zoologů věnovali ochránci přírody, jak profesionální, tak i amatérští, a také veterináři. Pomoc veterinářů byla potřebná v případech, kdy nestačilo zvířatům poskytnout na nějaký čas teplo, bezpečí a potravu. Vážnější zranění si často vyžadovala odborný lékařský zákrok. V Písku byl při záchranářských akcích mým aktivním spolupracovníkem veterinář a kamarád Franta Hanák. Zabýval jsem se záchranou zvířat z různých příčin poraněných, v zimě také jedinců vyhladovělých, a zjara zase záchranou mláďat. V mnoha případech šlo o zásahy smysluplné. Za takové považují ty, které jsme zaviničili my lidé. To platí třeba i pro záchranu zimních vyhladovělých nalezenců. Důvod je zřejmý. Nejde jen o důsledek špatného počasí. Kdyby byla krajina přírodně různorodá, s mozaikou různých typů prostředí a plodin, byla by úživná i v zimě při špatném počasí. Protože taková nebyla a není dodnes, měl jsem příležitost zachránit od vyhladovění několik kání, a jednou dokonce při tahu na zimovišti i zástupce volavek – bukače velkého.

Dalšími smysluplné záchranou se týkaly zvířat sražených auty nebo vlaky, poraněných elektrinou či vrtulemi větrníků, případně postižených nárazy do prosklených ploch. Trošku jiná situace je v případech, kdy šlo o mláďata. I když lidé, kteří ke mně do muzea přinášeli mláďata ptáků, měli pocit, že pomáhají a zachraňují, tak často se jed-

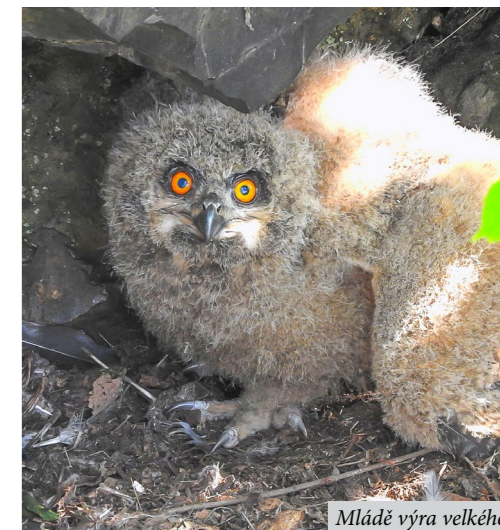
Bukač velký

nalo jen o zbytečné zásahy do života těchto ptáků. Nejčastěji se to týkalo sov. U sov hnízdících v dutinách nebo polodutinách musí mláďata, hned jak trochu povyroستou, opustit těsné prostory hnízdní dutiny, a to i přesto, že ještě nedovedou létat. S narostlými křídly by se do dutiny nevešla, a navíc by nemohla máváním posilovat létací svaly. Tak se ke mně dostalo mládě puštíka sebrané rodičům v Píseckých horách. To jsem odchoval a posléze úspěšně vrátil do přírody. O odchovu a osudech této sovy poskytnu Píseckému světu v budoucnu samostatných článků.

Výří mláďata nehnízdí v dutinách, ale na zemi, a když povyroستou, nezůstávají v hnízdním důlku, ale pohybují se volně po okolí. Takové jedno mládě mi přinesl jako zachráněné kdysi houbař. I to jsem vykrmil a po dosažení vzletnosti pustil do lesa. V obou případech šlo o zbytečný ochrannářský zásah, který sebral rodičům jejich mládě a mne zatížil péčí a nutností nakupovat potravu (kohoutky, laboratorní myši a libové maso).

Jiná situace byla mnohokrát, když jsem se musel postarat o mláďata v případech, kdy zůstala na hnízdech opuštěná. Důvody byly různé, mnohdy kvůli nelegálnímu odlovu dravců. V těchto případech byla následná záchrana a péče odůvodněná, protože jsem napravoval škody, které jsme způsobili my lidé. Tento důvod je pro zachraňování zvířat z přírody zásadní. Z hlediska přírody je nesmyslné zachraňovat ptačí mláďata, která byla z hnízda vyhozena rodiči, protože ti by všem svým mladým nebyli schopni zajistit dostatek potravy pro přežití. Právě rozmnožení a přežití potomstva je u zvířat jediným smyslem jejich života. A pro to udělají vše i za cenu toho, že některá z mláďat přežít nechat nemohou. Ale ani ta nepřijdou na zmar – stanou se součástí potravního řetězce, ve kterém se nasatí dravci a šelmy, a nakonec i mnozí bezobratlí. Dokonce i část vyvedených mláďat se posléze stává potravou. Mnohá, která kvůli nedostatku potravy u nás v zimě letí na jih, uhynou a budou sežrána během cesty a další na zimovišti. Tím příroda zajišťuje bohatost druhů a reguluje jejich početnost. Ve zdravé přírodě se nemůže jeden druh přemnožit, protože s rostoucími počty tohoto druhu rostou i počty jeho predátorů. Jenže člověk přírodu mění k obrazu svému a nerespektuje potřeby ostatních tvorů. A protože jsme stejně sestrojeni živočichové i my, škodíme i sami sobě. A jde nám to opravdu dobře.

Než se budu věnovat skutečným institucím, kterým záchrana živočichů náleží, chtěl bych pro ilustraci popsat jeden požadovaný zásah, který byl

Mládě výra velkého

veden dobrými úmysly, ale přírodě by nepomohl. Proto jsem ho také odmítl. A nejen pro jeho obtížnou proveditelnost, ale také pro snahu zasahovat do tisíciletími prověřených přírodních zákonů.

Tenkrát šlo o labuť. Ty se jako obvykle v zimě zdržovaly v hejnu v Písku na Otavě mezi mosty. Tehdejší mrazy způsobily, že labutím, které se snažily sbírat potravu ze dna řeky, zamrzala voda na zobáčích. Někteří jedinci měli zobáky zcela obalené ledem. Protože šlo o mimořádnou věc, kterou jsem ani já dosud nezažil, všimla si toho spousta lidí a někteří se začali obracet na kdekoho, o kom si mysleli, že by mohl pomoci. Proto se na mne nakonec obrátilo vedení okresního úřadu, abych postižené labuť odchytil a led jim odstranil, protože jinak nejspíš uhynou hladem. A s odchytem ze mi pomohou hasiči. Tento požadavek jsem poněkud vyvedl z míry. Jednak jsem se nedomníval, že je takový zásah nutný, ale hlavně jsem ho považoval za nerealizovatelný. Zbytečný byl z mého hlediska proto, že zamrzlé zobáky mělo jen několik jedinců z hejna, takže je otázka, proč ti ostatní mají zobáky čisté? Nejspíš je to proto, že se dovedou s tímto jevem vypořádat tím, že zobáky opakovaně potápí do vody a tím

Labuť se neumí potopit, a tak hledá potravu na dně pomocí „panáčkování“

Jak pomáhat zvířatům, aby to bylo správně – 4. díl: Já, jako instituce

Jim led postupně odtaje. A pokud to někteří jedinci nezvládnou, pak budou pro svou neschopnost přežít odsouzeni k hladovění, případně i k úhynu. Tak to holt v přírodě chodí. K názoru, že takový zásah nelze v daných podmínkách realizovat, mne vedly následující úvahy. I kdyby se mně ve spolupráci s hasiči podařilo hejno labutí přilákat ke břehu, jak bychom odchytili jen ty postižené ptáky? A kdyby se nakrásně do hasiči přehozené sítě chytly hned napoprvé všechny namrzlé labuť (napodruhé už bychom žádnou labuť k sobě nepřilákali), tak co s nimi? Mám je převézt do haly

muzea nebo na okres a tam je nechat, až rozmrznou? A až rozmrznou, co s nimi potom? Vypustit je zpět do přírody? A protože se neumí o sebe postarat, budeme je v případě silných mrazů v následujících dnech znovu chytat? To by už určitě nešlo... Tak je necháme v teple, dokud nepřestane mrznout? Moje pochyby byly naštěstí přijaty a záchranná akce byla odvolána.

Labuť zamrznutí zobáků přežily a v následujících dnech už tolik nemrzlo a nefoukal ledový vítr, takže žádné další problémy s ledem na zobácích nebyly. A jaké je z toho poučení? Nemysle-

me si, že všemu rozumíme a můžeme napravovat přírodu. Chápu snahy lidí zvířátkům pomáhat. Dělejme to ale jen v případech, že půjde o nápravu škod a umenšení trápení, které jsme jim jako lidé způsobili. Jinak naděláme víc škody než užitku. A nepomůže tomu ani fakt, že jsme soucítili se zvířaty a chtěli udělat dobrý skutek. Nejlepším a neúčinnějším dobrým skutkem budou veškerá opatření, která zabrání tomu, abychom zvířata svou činností a svými civilizačními vymoženostmi ohrožovali a zabíjeli. A o tom si povíme v 5. části, ta bude věnována institucím, které se ochrání a záchraně zvířat věnují v současnosti.

RNDr. KAREL PECL
spolupracovník Prácheňského muzea
a Záchrané stanice živočichů Makov

Písek navštívili tanečníci z různých koutů Evropy

Písecká taneční skupina TCS Louisiana o víkendu 27. až 29. října opět v Písku pořádala Czech Open. Soutěž už si několikrát rok drží prvenství největší soutěže v Evropě, a i tentokrát se do Písku přijelo podívat na 326 soutěžících a jejich doprovod z 13 různých evropských zemí.

Za skvělou akci, kterou si pochvalovali všichni tanečníci vděčíme především Tomovi Dvořákovi, řediteli soutěže, prezidentu CLDA a trenérové Louisiany. Mohl se opřít o celý soubor a společně s Louisianou zařídili tanečnickům, porotcům, DJs a dalším účastníkům příjemné prostředí. Soutěž se také odvysílala živě a s velkým úspěchem, během třech dní lidé podporovali své tanečníky i online a nakoukali přitom neuvěřitelných 2848 hodin.

Členové TCS Louisiana si ve volných chvílích dokázali najít čas na soutěž a sklízeli i výborná ocenění. Jeden z největších úspěchů sklídila Lenka Zýková, které se povedlo v konkurenci 34 dívek získat nádherné 5. místo. Nesmíme ovšem zapomenout na naše nejmenší tanečnický z kategorie Mini, ti si hned po svém tanečním výkonu po červeném koberci došli pro svá první místa.

Medailemi se doma mohou pochlubit Magdalena, Samuel, Adélka, obě Aničky, Julinka, Rebečka, Zuzanka a sourozenci Bětuška, Toník a Štěpánek, všichni rovněž z DTCS Louisiana.

Nejsou to však jediná zlata, která Píseckým cinkla. Své chvilky slávy na nejvyšším stupínku si užila Adéla Kudějová (1; 3) za kategorii Youngster Newcomer a Tomáš Říha (1; 1) za Adult Novice. V Písku jsou tanečníci také obzvláště šikovní v párových tancích a zlaté medaile si vytancovali v kategorii Couple Lenka Zýková a Anna Bajerová, Veronika Pešičková a Kateřina Hvězdová, Jiří Vosyka a Tereza Bečvářová, Tomáš Říha a Marcela Zajíčková a také Štefan Vejšický a Kristýna Borská. V kategorii ProAm ještě získal zlato Tomáš Říha tančící s porotkyní Chantal Pascalle. Nemůžeme ale opomenout i stříbra, dvě dokonce čekala

na Adélu Mádlovou (2; 2) a Jiřího Vosyku (2; 2). Další krásná druhá místa si domů odnesli Veronika Pešičková (2; 4), Marie Kellerová (2; 3), Štefan Vejšický (2; 2) a Marcela Zajíčková (2; 2; 3; 3). Nedají se ani vynechat bronzové příčky, jež si vytancovala Klára Čonková (3; 3), Emílie Zajíčková (3; 4) a Marie Kellerová mladší (3).

Za kategorii Starter porotci ocenili výborné výkony Kateřiny Kropáčkové (3), Kateřiny Patzeltové (4), Karolíny Kiewegové (5) a Nely Lidinské (5). V kategorii Newcomer zazářily Kateřina Hvězdová (4) a Lucie Šochová (4; 5). Hezký výkon a umístění se povedlo Natálii Nohelové (4; 4). A Free Style Veroniky Cimbuřové byl oceněn krásným 5. místem. Soutěží se také s vlastními choreografiemi a i zde se zadařilo, Štefan Vejšický získal 5. místo.

V kategorii Partner se umístili Veronika Pešičková a Adéla Kudějová (1), Anežka Gelnarová a Nela Lidinská (3), Štefan Vejšický a Natálie Nohelová (3), Dominika Borysenko a Kateřina Kropáčková (4) a také Karolína Kiewegová a Adéla Mádlová (3). V Couple dance Barbora Makohusová a Barbora Tupá (2) a Nikol Hodková s Terezou Cimburovou (3).

Zajímavou a ojedinělou kategorií je Generační, v té tancuje společně několik generací – děti s rodiči anebo prarodiči. Těto kategorie se účastnili i naši tanečníci, Marie a Anna Kellerové získaly 4. místo a Jiří Vosyka s Květou Srbkovou 5. místo.

Tým „Princezny“ velmi zaujal porotce ze zahraničí a vysloužil si 3. místo.

Tato soutěž se mohla uskutečnit díky podpoře města Písku, Centra kultury města Písku a také Jihočeského kraje. Všem moc děkujeme a již se těšíme na další spolupráci při příštích soutěžích.

TEREZA BEČVÁŘOVÁ

Athelas: 4'33 ticha

Hudba. Zvuky. Komunikace. Slova. Jazyk. Řeč. Setkání. Rádio. Křik. Zpěv. Ticho.

Tohle všechno a mnohem víc máme v prostoru mezi námi lidmi. Napadlo vás někdy, že uši nemůžeme zavířit? Maximálně je můžeme zaplácnout

rukama, a čím víc mačkáme, tím víc slyšíme tep vlastního srdce a pulzaci krve v žilách. Anebo si do nich nacpeme špunty, ale to já neznám, mně se nelíbí ten pocit, že bych je taky mohla zatlačit moc dovnitř a pak by nešly vytáhnout. A stejně něco slyšíte. I přes ty špunty. Nikde a nikdy není naprosté ticho. Od samotného pobývání v bříše u mámy, až po poslední výdech na konci života. Absolutní ticho by nastalo při teplotě -273,15 stupňů Celsia. Při téhle nejnižší možné teplotě, které stejně nelze dosáhnout, by se přestaly hýbat částice a nastalo by úplné ticho. Věděli jste to? Mne ta myšlenka úplně nadchla. Představuji si ty nehybné částice. Představuji si, že by se v ten moment všechno, naprosto všechno zastavilo. Ticho. Ticho k zbláznění. Škoda, že není možné takové ticho zažít a už vůbec za mé milé přítomnosti. Už bych byla zmrzlá a tím pádem také dost nehybná.

Je to jen... představa. Na střechu padá právě teď déšť. Ťukám do klávesnice a poslouchám ten zvuk. Zvuk venkovního světa. Naopak se na chvíli zaposlouchám do zvuků mého vnitřního světa. Ouvej, je tam trochu moc myšlenek, na to, že je chvíle před spaním. Moje interní rádio vysílá jakýsi šum o aukci uměleckých děl, ale ponechme to teď stranou a já vám něco povyprávím.

Jeden výstřední hudební skladatel kdysi zkomponoval zajímavý „koncert“, který trval 4 minuty a 33 sekund. Jmenoval se John Cage. Je to hudební kompozice složená z trojího otevření a zavření víka klavíru v přesně daných časových úsecích. Jinak nezazní jediný tón. Legendární kus má skutečně v koncertním provedení 4 minuty a 33 sekund. Ta myšlenka mně pobavila, vzpomněla jsem si na svůj nápad s „prázdným článkem“ někdy vloni, tady v Píseckém světě. Já tedy myslím, že nejsem jediná, kdo si s tichem a prázdňem pohrává, to ale neznamená, že se nemohu nadchávat tím, jak revoluční „ptákoviny“ se mi občas vylihnu v hlavě – stejně jako výstředním hudebním skladatelům (omlouvám se panu Cageovi). Ticho, prázdno, bílo... nekonečné možnosti, v nichž zazní třeba jen jeden tón, jedna barva, jedno slovo... taková náruč potenciálu. A přitom tak průzračně, krystalicky jasně. Snívám o tom, že bychom takhle měli zářivě jasný ten prostor plný rozhovorů, slov, vět,

Co dělat, když...? Část druhá: evakuace a příprava zavazadla

Vážení čtenáři, po krátké přestávce, přicházím s pokračováním seriálu o mimořádných událostech. Tentokrát na téma evakuace. Ta přímo navazuje na první díl o vyrozumění a varování obyvatelstva. Evakuace se nás bude týkat, pokud se nějaké nebezpečí přiblíží, lidově řečeno, k našemu prahu. S evakuační mají nejčastěji zkušenost lidé, kteří bydlí například v záplavových oblastech, či poblíž chemických závodů.

Samostatnou kapitolou jsou velké evakuace, například okolí jaderných elektráren. Ty však mají „výhodu“ v pravidelných cvičeních a přípravách. Poslední takové cvičení, ZONA 2023, proběhlo v říjnu. Snad jen pro zajímavost, Písek se nachází mimo zónu ohrožení a náš úkol tak spočívá především v nouzovém ubytování evakuovaných osob, například z Protivína a okolí.

Informace o chystané evakuaci dostaneme většinou včas (pokud se nejedná o náhlou evakuaci třeba při požáru). Máme tak nějaký čas na přípravu „evakuačního zavazadla“. Takové zavazadlo by si měl připravit každý z rodiny. U dospělých by nemělo vážit víc než 25 kg, u dětí 10 kg. **Obsahovat by mělo potřeby na prvních (alespoň) 24 hodin.** Tím je myšleno: základní potraviny a teplotiny, nutné léky, nabíječky, powerbanky, bate-

rie (kvůli komunikaci pomocí mobilu či poslech rádia), oblečení (včetně věcí na spaní), osobní doklady a drobné cennosti (prstýnky, řetízky).

Praktické rady: Pokud si zajistíte ubytování sami (například u příbuzných), informujte o tom krizový štáb (linku). Nebalte potraviny podléhající rychlé zkáze (například maso).

Při evakuaci je myšleno i na zvířata. Svůj domov zajistěte, zamkněte, vypněte elektrospotřebiče (vyjma ledniček). Evakuovaná oblast je vždy střežena a je zde omezen pohyb osob. Nevracejte se zpět domů, dokud k tomu nedostanete pokyn.

No a příště? Třeba krátce o dopravě a dopravních nehodách.

LUKÁŠ NEBES

autor je hasič, velitel jednotky SDH města Písek, lektor první pomoci, člen Zastupitelstva města Písek

tónů mezi námi. Dokázali bychom do nich vložit sami sebe včetně všech souvislostí a ten druhý člověk, který by pozorně naslouchal, by přesně věděl, jak to myslíme, nic by si nepřidával, neubíral, nepřetvářel. Reagoval by na podstatu vyřčeného. Ze srdce, z duše. Nebylo by to okouzující? Takhle bychom si předávali ty průzračně čisté zprávy vzduchem od jedné úst k uším toho druhého. No. Tak to je krásný sen. Jenže takhle to věru nefunguje. Stačí se podívat do vlastního manželství, rodičovství, do ostatních rodinných i přátelských vztahů, myslím, že vám nemusím pomáhat nějakou konkrétní nabídkou ze svého života, jistě máte sami celou škálu svých vlastních zkušeností.

A až se opět do některé z těch nejasných (a někdy nervydrásajících) mezilidských zkušeností dostanete, mám pro vás nabídku, takovou malou pozvánku. Zalezte si někde do kouta a představte si, jaké by to bylo, kdybyste se mohli dostat do té takzvané absolutní nuly. Do -273,15 stupňů. Bylo by ticho, možná ještě větší, než když napadne v lese sníh... Bylo by ticho. A ticho léčí, to ví přece každý. A vy byste vylezli z té tiché lázně a věděli byste, že to, co je podstatné, je láska.

A milí přátelé, já mám teď nápad. Já vám ho nemůžu prozradit. Musím někde v tichu zvážít, jak moc je šilný. Ale kdybyste náhodou byli zvědaví, co vykristalizovalo v mé mysli za jednoho listopadového večera za něžného zvuku kapek znějících nad mou hlavou, víte, kde to zjistíte. **V sále Městské knihovny v Písku, 8. 12. v 17:00.** Ale to vám bylo jasné. Věděli jste, že slovník říká, že ticho je stav, kdy není přítomen zvuk (hluk)? Tak já jdu spát, vy se mějte krásně, hledejte léčivé tiché momenty, ať se tady z toho všeho nezblázníme.

A na závěr bych chtěla jen něžně podotknout, že i když to tak v tomto článku naprosto nevypadá, všechno, všechno, co se děje kolem našeho píseckého Domácího hospice Athelas, jsou slova, hluky a zvuky, které mají jeden jediný cíl. Podpořit práci všech těch, kdo pečují o nevléčitelně nemocné pacienty na konci jejich dní. A kdo ví, třeba potom, až skončí naše pozemské putování tady, bude mít naše duše bez uší šanci užít si pro jednou, třeba jen na chvíli, než půjde dál, absolutní ticho.

*Z Domácího hospice Athelas vás zdraví
a tiché padání listů přeje
KATKA LITERÁKOVÁ*

Vítáme a loučíme se Narodili se:

1. 11. PhDr. **Kateřině Šimánkové**, Č. Budějovice, syn **Vít Šimánek**
2. 11. **Kateřině Gilbert**, Praha, dcera **Glorie Gilbert**
2. 11. **Yaroslavě Penzenky**, Vodňany, dcera **Lilie Penzenky**
2. 11. **Petrě Kubínové**, Lišnice, dcera **Amálie Kubínová**
3. 11. **Kateřině Liškové**, Dříteň, syn **Antonín Liška**
3. 11. **Gabriele Krejčové**, Strunkovice nad Blanicí, syn **Vratislav Krejča**
3. 11. **Žanetě Peterkové**, Redice, Příbram, syn **Janek Smrtka**
3. 11. Bc. **Marii Novákové**, Nezamyslice, dcera **Mariana Nováková**
5. 11. **Andree Supové**, Písek, dcera **Zdeňka Matušicová**
7. 11. **Nikole Gaždové**, Týn n. Vlt., dcera **Rozálie Schwarzová**
7. 11. **Alžbětě Anně Leškaničové**, Písek, dcera **Emily Souhradová**

7. 11. **Erice Blahutové**, Volyně, dcera **Tamara Blahutová**
8. 11. **Kateřině Stehlikové**, Staré Sedlo, dcera **Anna Jiroušková**
8. 11. **Kamile Pinkasové**, Podolí, syn **Roman Pinkas**
9. 11. **Tereze Koutníkové**, Sepkov, dcera **Jasmína Koutníková**
9. 11. **Veronice Rosolové**, Vodňany, dcera **Zoe Rosolová**
10. 11. **Tereze Kabátkové**, Písek, syn **Tomáš Pilát**
10. 11. **Jaroslavě Žigové**, Písek, syn **Adam Žiga**
11. 11. Ing. **Zuzaně Hanzlíkové**, Železná Ruda, syn **Jakub Hanzlík**
11. 11. **Barboře Sládekové**, Lnáře, syn **Vít Sládek**
12. 11. **Izabele Bartákové**, Strážný, dcera **Stella Bartáková**
13. 11. Ing. **Petrě Stejskalové**, Písek, syn **Jakub Stejskal**
13. 11. **Nikole Gáborové**, Písek, syn **Lucas Gábor**
13. 11. **Kateřině Hružové**, Milevsko, syn **Tobiáš Moša**
13. 11. **Michaele Fialové**, Písek, syn **Max Matoušek**

Zemřeli:

Pohřební služba Habich

30. 10. **Jiří Šubrt**, Písek, 70 let
31. 10. **Božena Průšová**, Cerhonice, 96 let
31. 10. **Karel Popelka**, Písek, 83 let
31. 10. **Jan Stejskal**, Borovany, 73 let
1. 11. **Růžena Jačková**, Písek, 98 let
2. 11. **JUDr. Josef Müller**, Jamné, 82 let
2. 11. **Miloslava Hlavatá**, Písek, 91 let
3. 11. Ing. **Antonín Nádvořník**, Černošice, 76 let
4. 11. **Jaroslava Novotná**, Nevězice, 61 let
5. 11. **MUDr. Eva Votavová**, Písek, 77 let
5. 11. **Marie Kofroňová**, Písek, 85 let
9. 11. **Lubomír Doležel**, Písek, 96 let
9. 11. **Pplk. František Gálík**, Krašovice, 95 let
9. 11. **Lubomír Silvestr**, Mirovice, 68 let
9. 11. **Miloslava Kašparová**, Písek, 83 let
10. 11. **Marie Komrsková**, Čimelice, 84 let
10. 11. **Jana Kučerová**, Protivín, 79 let
12. 11. **Zdeněk Bárta**, Mirovice, 62 let

12. 11. **Karel Šejna**, Písek, 92 let
12. 11. Ing. **Ladislav Rezeš**, Jamný, 69 let
13. 11. **Vít Punčochář**, Písek, 55 let
13. 11. **Jaroslav Bártů**, Borečnice, 75 let

Pohřební služba AVE FENIX

30. 10. **Anna Plášilová**, Písek, 91 let
1. 11. **Petr Casanova**, Mirovice, 74 let
1. 11. plk. Ing. **Karel Jech**, Praha, 79 let
3. 11. **Ludovít Kiss**, Mirovice, 86 let
6. 11. **Věra Soukupová**, Písek, 70 let
12. 11. **Václav Duda**, Zlivice, 92 let

Pohřební služba Ave Fenix s.r.o.

Písek, Harantova 415
IČO: 11642181, e-mail: avefenixps@seznam.cz,
web: www.psavfenix.cz
Sídlo firmy: Šumavská 614/6 České Budějovice
Nonstop linka: 720 284 921

Jakoukoli inzerci,

poděkování,
reklamní články,
vzpomínky na
zesnulé, vzkazy,
nabídky aj.

v tištěném Píseckém
světě i na webu
www.piseckysvet.cz

domluvíte na tel.
607 777 993

nebo e-mailem:
**inzerce@
piseckysvet.cz**

Sloužil noblesně, bude chybět...

Zemřel Karel Schwarzenberg – svou vlast a Jižní Čechy miloval neskonale. Není, kdo by jeho místo nahradil. Vyplatilo se vždy poslouchat každé jeho slovo. Dokázal vždy stát za svým názorem bez ohledu na těžkosti doby. Viděl dál než ostatní.

Karel Schwarzenberg zahajuje v roce 2002 Písku výstavu Vlastimila Tesky (vlevo) a Marka Tesky. Foto Václava Komarovy

Karel Schwarzenberg se narodil 10. prosince 1937 v Praze, velkou část života ale strávil nedobrovolně v exilu. Po návratu z exilu po roce 1989 působil jako kancléř Václava Havla, byl ministrem zahraničí a senátorem. Zemřel 11. listopadu 2023 ve Vídni.

V roce 2002 zahájil v galerii Prácheňského muzea v Písku výstavu otce a syna, architektů Vlastimila Tesky a Marka Tesky. U příležitosti návštěvy muzea projevil zájem vidět staré lesnické uniformy v muzejním depozitáři. Našla se chvilka, abychom spolu v tichu muzejních prostor pohovořili. Byla to pro mne vzácná chvíle. Nepostrádal nikdy vtip, osobní šarm a noblesu. S jeho motýlkem, dýmku, vzdělaností a lidskostí odešel svět, který je už dnes bohužel málokomu vlastní.

S úctou a milou vzpomínkou
Irena Mašíková Konstantová

Jsmé jedné krve ty i já

JSME JEDNÉ KRVE, TY I JÁ

Ještě bych chtěla přidat pozvání na aktuální výstavu píseckých autorů Vlastimila Tesky – interiérové objekty a Marka Tesky – kresby, v hotelu ILF v Praze (metro Budějovická). Mnozí Písečané si jistě vzpomenou na skvělou výstavu otce a syna v galerii Prácheňského muzea, kterou zahajoval Karel Schwarzenberg (viz výše). Tehdejší výstava nesla stejný název jako ta letošní pražská: „Jsmé jedné krve ty i já.“ Pražská výstava je k vidění v měsíci listopadu.

Irena Mašíková Konstantová
Foto: Marek Teska

Spadla mi na hlavu závora...

Není to tak dlouho, kdy jsem si na schůzi Osadního výboru Hradiště pochvaloval paní místostarostce Petře Trambové zavedení placeného parkování u pošty. Ne, že bych tak rád platil parkovné, ale díky placenému stání u pošty se zpravidla na tomto parkovišti dá najít místo téměř pokaždé v jakoukoliv denní hodinu. Neparkuji tam totiž jako dřív celé dny jiná auta, zřejmě tamních rezidentů z okolních ulic. Parkuji tam tedy docela často, když vezu nebo odvážím syna Kubíka ze školy nebo si potřebuji něco zařídit na otočku ve městě. Stejný scénář byl i v pátek. Zaparkuji, vyzvednu synka ze školy, naložím do auta, platím parkovné u automatu a pak se jako obvykle vracím k autu. V tu chvíli ale zrovna vjíždí do parkoviště vůz pod závorou. Jdu hned za ním s pohledem na parkovací lístek, který ukládám do peněženky. Nic zlého netuším samozřejmě... Najednou rána do hlavy jako hrom! Posadí mě na zadek asi jako pravý hák Jiřího Procházky v mistrovském zápasu Oktagonu...

Načasoval jsem si to přesně, závora taky. Byl jsem v pravou chvíli na tom nejlblbějším místě právě pod padající závorou, která mě přesně a s jistotou trefila do temene hlavy. Bolest hlavy střídala bolest krční páteře. Když nepolevovala ni po pár hodinách, říkám si, že si radši zavolám do špitálu, co s tím. Volám na pohotovost písecké chirurgie.

„Klidně přijďte, ale chtělo by to radši zrentgenovat. No ale nám rentgen zrovna nejde. Stejně bychom vás museli poslat na rentgen do Strakonice a trvalo by to. Když si seženete odvoz, bude to asi rychlejší...“ Tak volám bráchovi a čekám, než přijede, leže na posteli, s mokrým hadrem na hlavě a na krku. „Na tatko, tohle tě vyléčí,“ přiběhne ke mě šestapáletý Kubík a starostlivě mi podává teploměr a Celaskon. Hodnej. Až mě zase dojmou, jako už mnohokrát v jiných situacích. Je to můj malý pečovatel.

Na pohotovosti ve strakonické nemocnici se na chodbě potkávám s dalšími dvěma borci s jinými, taky skoro tragikomickými nehodami. Jeden tam čeká s nohou, druhý s obvázanou rukou, kde mu prosakuje krev. Vyměníme si story o našich bizarních úrazech, když v tom mě volá sestřička, z níž se vyklubou dávná kamarádka z různých koncertů, kterou jsem 30 let neviděl... Si tak říkám, co člověk musí udělat proto, aby potkal dávné známé... :-)

Podle mladého sympatického doktora je hlava ok. „Lebku tam přeci jen nemáme pro nic za nic,“ prohodí s úsměvem, prohmatá krk, který mě stále bolí a podle něj se mi ta krční páteř hnula, tak mi předává krční límec na suchý zip. Poděkuji, šťastnej, že to není nic horšího a nemusím tam ležet...

Jen se teď po bytu pohybuji jako herec Lír ve své hospodě ve filmu Vesničko má středisková, který si venkovskému lékaři Rudolfovi Hrušínskému před tím stěžoval: „Nesu pivo. Někdo zavolá: Platím. Já otočím hlavu a už ji nedám nazpátek.“ – A lékař na to: „A celej se otočit můžeš?“ – „To jo!“ – „Tak

neotáčej hlavu, otáčej se celej,“ dá pohotovou radu Hrušínský. – „Pane doktore, vy všechno zlehčujete. Já nejlíp vím, jak mi je... já už tady dlouho nebudu...“ – „Tak jeď do Pelhřimova, prohlídni si krematorium, ať víš, do čeho jdeš...“

Na návštěvu pelhřimovského krematoria se zatím nechystám, ale do scénky se zrovna teď vžít asi docela umím. Spíš ležím než sedím nebo chodím s límcem na krku a v hlavě mi zní ikonická píseň legendární punkové kapely Zastávka Mileč – Proč jsem se zcvok?, kterou převzala i nástupnická kapela Znouzectnost, kde zpěvák Déma zpívá: „29. února spadla mi na hlavu závora, hlídač to je ale kus slona, štěstí, že zavolal doktora... nic se mi nestalo, nic se mi nestalo, ... já nejsem žádné cvok!“

ZBYNĚK KONVIČKA

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, v důsledku výše popsané příhody našeho ctěného spolupracovníka došlo k určitému pozdržení distribuce tohoto čísla Píseckého světa. Je nás málo. Omlouváme se a Zbyňkovi přejeme brzké uzdravení!

REDAKCE PS

PODPOŘTE PROSÍM PÍSECKÝ SVĚT

• účet 7831 003 001 / 5500

Podpořte tím prostor otevřený pro písecké občany, neziskovky, sport, školy, kulturu, pro Athelas i pro Podčáru – podpořte Písečáky;-).

ZA VŠECHNY DĚKUJEME!

SUDOKU:

Vaším úkolem je co nejrychleji doplnit tabulku číslicemi 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádce, a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

		4			1			9
			6	1		8		4
	6	1	2					
				4	8	9		5
1	9							7
4				7	2			
6		2	4		1			
	4						1	
			5	3	6			9

		4			8			5
	3		1	7				
8						3	4	
					5		2	6
	9				3			
7				8		4	9	
1						5		
	2	7					6	1
				8	6	2		

ŠERMIŘSKÁ A DIVADELNÍ SPOLEČNOST RIVAL existuje v Písku už více než 45 let a za tu dobu jí prošlo více než 60 lidí, z nichž někteří jsou členy dodnes. Spolek patří k prvním skupinám historického šermu u nás. Založili jej v roce 1976 ... /1. *tajenka*/ a ... /2. *tajenka*/, původně pod názvem ... /3. *tajenka*/. Zbraně, které diváci vidí v rukou šermířů, jsou kvalitní repliky historických zbraní vyrobené specialisty. Foto z galerie www.rivalpisek.cz - Naumburg 2023.

Ze správných řešení zaslaných DO ČTVRTKA 23. listopadu vylosujeme dva výherce knížek z Albatrosu. Posílejte e-mailem: redakce@piseckysvet.cz, nebo SMS: 704 369 155, připište své jméno, adresu a telefon.

POMŮČKA: ACRID, EA, ELPL, EREK, OKOD, OO, SR	SLOVEN. JENOM	ANGL. KRYSA		1. tajenka	NÁZEV HLÁSKY	UKAZOVACÍ ZÁJMENO	ODTÁT	DRŽITEL JEDI- NEČNĚHO VYKONU	MEZINÁ- RODNÍ KÓD NAURU		ZKR. ZÁKLAD- NÍCH PRO- STŘEDKŮ	DROBNÁ ÁRIE	3. tajenka		KAPKA	TRENÉR
EVROPAN			ANGL. NÁVRAT INDOEVRO- PAN							ZADNÍ ČÁST LODI				ZN. SCANDIA ŘÍMSKY 501		
ANGL. TLAKOMĚR										OBLEČENÍ DĚTSKÝ POZDRAV						
ČÁST MOLEKULY					OPAK PRODEJE OSLÍ HYKÁNÍ						JEDEN Z BALEÁR- SKÝCH OSTROVŮ PŘEDLOŽKA					
	ZNAČKA KEČUPU	NĚM. KVĚTEN NÁŠ BÁSNÍK				UKAZOVACÍ ZÁJMENO ZKR. NAŠÍ TELEVIZE			VÝZVA VŮNĚ					CITO- SLOVCE ÚDIVU HMYZO- ŽRAVCI		
PŘED- LOŽKA		PROČ FRAN- COUZSKÝ HRDINA					ZKR. REZNÁ OCEL VÝROBCE POČÍTAČO- VÝCH HER			MALÝ OTA CHEM. ZN. YTERBIA					VŮDCE ARGO- NAUTŮ	ZKR. DUTÉ MÍRY (DECILITR)
DRUH VEPŘ. MASA					MEDVÍDEK MR. BEANA STANJO- LOVÝ PROUZEK						ANGL. PALČIVÝ SPOJKA					
DUBEN						PRVOK NERVOVÉ ZAŠKUBY						JIHOEVRO- PAN NĚM. VÝCHOD				
PADAT							PLOŠNÁ MÍRA OBCHODNÍ AKADEMIE			NUŽE DRUH			MPZ ISLANDU PŘILÉHAVÉ PLETENÉ PRÁDLO S DL. NOHAVICEMI			POBÍDKA TAHOUNŮ (NÁREČNĚ)
	TÉMĚŘ	NÁKL. PLOŠINOVÝ AUTOMOBIL NÁŠ MALÍŘ A SOCHAŘ						NOVINY A ČASOPISY PENĚŽNÍ POUKÁZKA						OSOBNÍ ZÁJMENO ZÁRODEK OHNĚ		
JEDNOTKA PROSTORO. ÚHLU (ZKR)			VODOTOK PRÁVA K VYU- ŽIVÁNÍ VYNÁLEZŮ					SPOJKA PODRÁDÍCI DRUH KAMEN			POKRADMU 2. tajenka					
KRYTÝ MOTORŮ							ROSTLINA S AROMA- TICKOU NÁTÍ SLOVEN. ČÍSLOVKA					SOLMIZAČNÍ SLABIKA ANGL. OSOBNÍ ZÁJMENO			TAHLE	ZN. HLINÍKU
STRACH						HROT VINĚTA				TUK (NÁREČ) LÁTAT						
ANGLICKY KRYSY					ZNAK RODU A SICE				NESTIHNUL PŘED- LOŽKA							
OTESATI							HAD Z KNIHY DŽUNGLÍ RUDNÉ DOLY (ZKR.)					NÁZEV HLÁSKY R ŽLUTO- HNĚDÉ BARVIVO			V TOMTO ROCE	AMBITY
	VE VHODNÝ OKAMŽIK	BÝT ROZTOUŽEN JMÉNO KOMEN- SKÉHO				HLUČNO SPZ OLOMOUCE							KYSLIČNÍK HLINATÝ OTOČENÍ			
VANOUT				OKRUH (BÁSNICKY) NÁZEV HLÁSKY					PÍSMENO I HLAS VRÁNY					POVZDECH OZVĚNY		
BROUK					INIC. HERCE CUPÁKA CHEM. ZN. SAMARIA			SKLADBA PRO 4 NÁSTROJE CITOSLOVCE ZAMYŠLENÍ								
OZNAČENÍ LETADEL BELGIE			ESTONEC (ŘIDCE)				FEUDÁLNÍ SIDLO					ŠANCE				
ZKR. DIVADLA SATIRY			TEMNOTA				AROMA- TICKÁ ROSTLINA					DOBY				